

خیزش خلق، جنگ داخلی و یا تجاوز نظامی؟

محمد حسن

برگردان میم حجری

1

آیا انقلاب عربی پس از تونس و مصر لیبی را فرا گرفته؟

- حوادث کنونی لیبی با حوادث تونس و مصر فرق دارند.
- فقدان آزادی در تونس و مصر بر کسی پنهان نبوده است.
- اما جوانان را مناسبات اجتماعی اسفناک واقعی به جنبش واداشته است.
- تونس‌ها و مصری‌ها دورنمای آتی نداشته‌اند.
- رژیم سرهنگ معمر قذافی فاسد است.
- بخش اعظم ثروت کشور را به جیب می‌زند و هر اعتراضی را بی‌رحمانه سرکوب می‌کند.
- اما شرایط اجتماعی لیبی بهتر از همه کشورهای همجوار است.
- طول عمر انسان‌ها در لیبی بالا از سایر کشورهای آفریقایی است.
- سیستم بهداشت و آموزش لیبی ستایش‌انگیز است.
- لیبی اولین کشور آفریقایی است که مالاریا را ریشه‌کن کرده است.
- علیرغم نابرابری‌های عظیم در تقسیم ثروت کشور، تولید سرانه ناخالص ملی در لیبی بر 11000 دلار بالغ می‌شود.
- این رقم عالی‌تر از همه کشورهای عربی است.
- شرایط عینی لیبی با شرایط خیزش‌های خلقی تونس و مصر تفاوت جدی دارد.

2

در لیبی در حال حاضر چه می‌گذرد؟

- برای درک بهتر حوادث کنونی در لیبی باید به پیوند تاریخی مربوطه توجه داشت.
- لیبی در قدیم از مناطق تحت سلطه امپراطوری عثمانی بوده است.
- در سال 1830 فرانسه الجزایر را اشغال کرد.
- محمد علی - حاکم مصر - که گمارده امپراطوری عثمانی بود، سیاست ملی مستقلی در پیش گرفت.
- حضور فرانسه در الجزایر و محمد علی در مصر امپراطوری عثمانی را به هراس افکند.
- امپراطوری عثمانی ارتش خود را راهی لیبی کرد.
- در این ایام، انجمن برادران سنوسی در لیبی از اعتبار و نفوذ فوق‌العاده‌ای برخوردار بود.
- مؤسس انجمن سعید محمد بن علی سنوسی بود که اهل الجزایر بود که تحصیل‌کرده کشور خود و مراکش بود و طرز تفکر اسلامی او در تونس و لیبی از محبوبیت زیادی برخوردار بود.
- سنوسی در اوایل قرن نوزدهم طرفداران بیشماری پیدا کرد.
- او در مواضع خود مقامات مذهبی عثمانی را علناً مورد انتقاد قرار می‌داد.
- از این رو می‌بایستی تبعید شود.
- سنوسی پس از سفر به مصر و مکه به کره نانیکا واقع در شرق لیبی تبعید شد.
- کره نانیکا یکی از سه استان تاریخی بزرگ لیبی است.
- انجمن برادران سنوسی در این منطقه ریشه دواند و به سازماندهی زندگی توده‌ها همت گماشت:
- گرفتن مالیات، حل اختلافات میان طوایف و غیره از آن جمله‌اند.
- انجمن برادران سنوسی پس از چندی ارتش خاص خود را تشکیل داد و برای تأمین امنیت کاروان‌های تجاری به خدمت گرفت.

- و بالاخره حکومت کره نائیکا را بدست گرفت و نفوذ خود را حتی تا چاد گسترش داد.
- تا اینکه بالاخره سر و کله قدرت های استعماری اروپایی در آفریقا پیدا شد که آفریقای سیاه را بین خود تقسیم کردند.
- این پدیده تأثیر منفی بر انجمن سنوسی به جا گذاشت.
- حمله ایتالیا بر لیبی حاکمیت سنوسی را از ریشه به لرزه در افکند.
- ایتالیا در سال 2008 میلادی برای عذرخواهی از جنایات استعماری خویش مبالغی را به لیبی پرداخت کرد.

3

استعمار لیبی خیلی خونین بود؟

و یا اینکه برلسکونی قصد کسب محبوبیت و انعقاد قراردادهای تجاری با قذافی را داشت؟

- استعمار لیبی خیلی خونین و بربرمنشانه بود.
- در اوایل قرن بیستم، گروهی فاشیستی در ایتالیا به تبلیغ این اندیشه پرداخت که ایتالیا که در جنگ عدوا 1896 با ایتوپی (1896) شکست خورده بود، باید به احیای حاکمیت نژاد سفید بر قاره سیاه پردازد و لکه ننگی را پاک کنند که در جنگ با اقوام وحشی بر دامن ملت سفید پوست کبیر چسبیده است.
- تبلیغات فاشیستی مدعی بودند که لیبی با سکنه ای متشکل از اقوام وحشی و عقب مانده و با چشم اندازهای فریبا بهتر است که از آن ایتالیا باشد.
- تجاوز ایتالیا به لیبی به جنگ ایتالیا - ترکیه (1911) منجر شد، جنگی بسیار خونین که با پیروزی ایتالیا خاتمه یافت.
- البته ایتالیا فقط تریپولی را که یکی از سه استان تاریخی بزرگ لیبی است، تحت کنترل خویش داشت.
- در مناطق دیگر بویژه در سیره نائیکا، با مقاومت سرسختانه مردم مواجه بود.
- طایفه سنوسی به حمایت از عمر مختار برخاسته بود که در کوهستان ها جنگ چریکی بر ضد قوای ایتالیا را رهبری می کرد.
- عمر مختار ضربات کمر شکنی بر ارتش ایتالیا وارد آورد، اگرچه ارتش ایتالیا هم بلحاظ تعداد سربازان و هم بلحاظ ساز و برگ جنگی در وضع بهتری قرار داشت.
- در اوایل سال های 30 قرن بیستم ایتالیای فاشیستی تحت رهبری موسولینی برای سرکوب مقاومت خلق لیبی، به اقدامات رادیکال روی آورد.
- سرکوب مقاومت مردن لیبی قلدرمنشانه تر و بربرمنشانه تر گشت.
- ژنرال رودولفو گراتسیانی در وصف یکی از قتل عام ها می نویسد:
- «سربازان ایتالیا بر این باورند که رسالت اشاعه تمدن را بدوش می کشند...
- آنها اشاعه تمدن را تکلیف خود می دانند و به اجرای آن به هر قیمت ممکن هم که باشد، مصمم اند.
- اگر مردم لیبی به پیشنهادات معقول ایتالیا تن در ندهد، ایتالیا به جنگ فراگیر خونینی دست خواهد زد، تمامت مردم لیبی را به خاک و خون خواهد کشید و آرامش گورستانی بر لیبی برقرار خواهد ساخت.»
- برلسکونی در سال 2008 بابت این جنایات استعماری مبلغی به قذافی پرداخت کرد.

- او بی تردید قصد کسب محبوبیت فذافی را داشت، تا قراردادهای اقتصادی مطلوب با لیبی منعقد کند.
-
- اما علیرغم این باید گفت که مردم لیبی تحت استعمار رنجی غیرقابل وصف تحمل کرده است.
- مبالغه آمیز نخواهد بود، اگر اینجا از خلقکشی سخن گفته شود.

4

لیبی چگونه کسب استقلال کرد؟

- زمانی که استعمارگران ایتالیایی به سرکوب مقاومت در کیره نائیکا مشغول بودند، ادریس - سردسته سنوسی - به مصر رفت تا با انگلیسی ها معامله کند.
- پس از جنگ جهانی دوم استعمار زیر ضربات روز افزون قرار گرفت و لیبی در سال 1951 کسب استقلال کرد.
- ادریس با حمایت انگلستان زمام قدرت را بدست گرفت.
- بخشی از بورژوازی لیبی - متأثر از ناسیونالیسم عرب که در مصر توسعه می یافت - خواهان الحاق به مصر بود.
- اما قدرت های امپریالیستی چشم دیدن توسعه ملت بزرگ عرب را نداشتند.
- از این رو، به حمایت از استقلال لیبی برخاستند و سلطان ادریس را به عنوان دست نشانده خود به قدرت رساندند.

5

آیا حمایت از سلطان ادریس در راستای منافع امپریالیست ها بود؟

- آره.
- با استقلال لیبی سه منطقه تریپولی، فزان و کره نائیکا به هم ملحق شدند و سیستم دولتی لیبی را تشکیل دادند.
- اما با این حال، باید توجه داشت که وسعت خاک لیبی سه برابر فرانسه است.
- به سبب فقدان انفراساختار تنها پس از اختراع هواپیما توانستند مرزهای لیبی را تعیین کنند.
- در سال 1951 جمعیت لیبی فقط یک میلیون نفر بود.
- علاوه بر این، جاده و راه هم وجود نداشت تا امکان کومونیکاسیون و تبادل نظر میان ساکنان سه منطقه یاد شده فراهم آید.
- لیبی کشور بسیار عقب مانده ای بود و هنوز ملت به معنی واقعی کلمه وجود نداشت.

6

توضیح دقیقتر این نکته!

- دولت ملی طرحی است که با پیدایش بورژوازی و کاپیتالیسم گره خورده است.
- در اروپای قرون وسطی بورژوازی کاپیتالیستی در صدد توسعه همه جانبه تجارت خود بود.
- ولی قید و بندهای سیستم فئودالی مانع تحقق این امر می گردید.
- کشورها به واحدهای کوچک بشمار تقسیم شده بودند و تجار می بایستی برای حمل کالانی از جایی به جای دیگر مخارج هنگفتی را تحمل کنند.
- علاوه بر این می بایستی امتیازات مختلف در اختیار اشراف فئودال قرار دهند.
- انقلابات بورژوائی - کاپیتالیستی همه این قید و بندهای فئودالی را از سر راه برداشت و امکان تشکیل دولت ملی را پدید آورد.
- آنگاه امکان تشکیل بازارهای ملی بزرگ پدید آمد.
-
- ملت لیبی اما در مرحله ماقبل کاپیتالیستی تشکیل می شود.
- در آن موقع انفراساختاری در کشور وجود نداشت.
- بخش اعظم جمعیت کوچ نشین بودند و کنترل شان محال بود.
- گسیختگی در جامعه بسیار وسیع بود.
- برده درای همچنان رواج عملی داشت.

- علاوه بر این ها، سلطان ادريس برنامه ای برای توسعه کشور نداشت و در وابستگی همه جانبه به بنارد آمریکا و انگلیس بسر می برد.

7

دلیل حمایت آمریکا و انگلیس از سلطان ادريس نفت لیبی بود؟

- در سال 1951 هنوز نفت لیبی کشف نشده بود.
- انگلوساکسون اما پایگاه های نظامی در لیبی داشتند که در رابطه با کنترل دریای سرخ و مدیترانه از اهمیت استراتژیکی برخوردار بودند.
- (انگلوساکسون امروزه به ساکنان جزایر بریتانیا و مردم انگلیسی زبان آمریکای شمالی و اقیانوسیه اطلاق می شود. مترجم)
- در سال 1954 نلسون بونکر هونت - ثروتمند تگزاسی - نفت لیبی را کشف کرد.
- نفت کشورهای عربی در آن زمان بشکه ای 90 سنت فروخته می شد.
- نفت لیبی اما به 30 سنت فروخته می شد.
- درجه عقب ماندگی کشور لیبی را از همین نکته می توان حدس زد.
- لیبی به احتمال قوی عقب مانده ترین کشور آفریقا بود.

8

پول نفت به چه مصرفی رسید؟

- پول نفت به جیب سلطان ادريس و طایفه او سرازیر می شد.
- بخشی از آن هم به سران قبایل دیگر داده می شد تا به کاهش تنش منجر شود.
- ببرکت درآمد نفت، قشر کوچکی از نخبگان تشکیل شد و در سواحل دریای مدیترانه برخی انفراساختار بوجود آمد که برای تجارت خارجی لازم بود.
- مناطق روستانی اما در داخل کشور در فقر و فاقه ماندند و توده های تهیدست در حواشی شهرها به زندگی نکبت باری مجبور گشتند.
- تا اینکه در سال 1969 سه افسر ارتش سلطان ادريس را سرنگون کردند.
- قذافی یکی از این سه افسر بود.

9

چرا انقلاب بوسیله افسران ارتش صورت گرفت؟

- در کشوری که ساختار عمیقا طایفه ای دارد، ارتش تنها مؤسسه ملی محسوب می شود.
- لیبی تنها ببرکت چنین ارتشی وجود داشت.
- در جوار ارتش، طایفه سنوسی سلطان ادريس هم واحدهای مسلح خود را داشت.
- اما جوانان متعلق به طوایف مختلف از مناطق مختلف کشور می توانستند در ارتش گرد آیند.
- قذافی فعالیت خود را نخست در گروهی که تمایلات ناصریستی داشت، آغاز کرد.
- اما وقتی متوجه دش که از طریق این گروه نمی توان سلطان ادريس را سرنگون کرد، به ارتش روی آورد.
- افسرانی که سلطان ادريس را سرنگون کردند، بشدت تحت تأثیر اندیشه های ناصر بودند.
- خود جمال عبدالناصر نیز افسر ارتش بود و سلطان فرخ را سرنگون کرده بود.
- ناصر با الهام از سوسیالیسم به مخالفت با مداخله دول نواستعماری پرداخت و به وحدت اعراب بهائی عظیم قائل بود.
- ناصر کانال سوئز را که بوسیله فرانسه و انگلیس اداره می شد، ملی کرد و در سال 1956 با خشم و بمباران غرب مواج شد.

- پان عربیسم انقلابی ناصر تأثیر نیرومندی بر مردم لیبی بویژه بر افسران ارتش و شخص قذافی گذاشت.
- افسران لیبی در کودتای دولتی (1969) نظرات ناصر را نمایندگی می کردند.

10

تأثیرات انقلاب بر لیبی از چه قرار بود؟

- قذافی پس از گرفتن زمام امور بدست خود، دو راه در برابر داشت:

1

راه اول

- راه اول عبارت بود از گذاشتن نفت لیبی در دست شرکت های غربی، به همان سان که در زمان سلطان ادیس صورت می گرفت.
- لیبی در این صورت به یکی از سلطانات نفت در خلیج بدل می شد که کماکان برده داری عملا رواج دارد، زنان تقریباً هیچ حق و حقوقی ندارند، ولی معماران غربی با مبالغ نجومی برج های آسمانخراش می سازند، با پولی که در واقع به خلق های عرب تعلق دارد.

2

راه دوم

- راه دوم عبارت بود از در پیش گرفتن راهی که به استقلال از قدرت های استعماری مبتنی باشد.
- قذافی راه دوم را برگزید.
- او نفت لیبی را ملی کرد و خشم امپریالیسم را برانگیخت.
- در سال های 50 قرن بیستم جوکی در کاخ سفید در دوره آیزنهاور دهن به دهن می گشت که بعدها در زمان ریگان به تتوری سیاسی جمع و جوری بدل شد:
- «معیار تمیز عرب خوب از عرب بد کدام است؟
- عرب خوب عربی است که آن می کند، که ایالات متحده آمریکا می گوید.
- عرب خوب به ازای ادب خوب چی دریافت می کند؟
- هواپیما!
- عرب خوب برای چی به هواپیما نیاز دارد؟
- او باید با هواپیما، پول های خود را به سوئیس ببرد و در گاوصندوق بانک ها انبار کند.
- همین و بس؟
- نه!
- عرب خوب هر از گاهی به واشنگتن دعوت می شود و الی آخر.
- اعراب خوب نام هم دارند؟
- البته که دارند:
- پادشاه عربستان سعودی، شاه اردن، شیخ کویت.
- امرای خلیج.
- شاه مراکش
- شاه ایران
- البته و صد البته سلطان ادیس از لیبی.
- اعراب بد کیانند؟
- اعراب بد بی ادب اند و از فرامین واشنگتن سرپیچی می کنند.
- نام هم دارند؟

- البته که نام دارند:
- ناصر، قذافی، صدام حسین.»

11

پس قذافی چندان هم بد نبود؟

- قذافی را غرب جزو اعراب بد تلقی می کند، نه از آن رو، که او دستور شلیک به مخالفین خود را صادر می کند.
- رهبران کشورهای عربستان سعودی و یا بحرین صدار بدتر چنین می کنند و علیرغم آن مورد تقدیر و تحسین غرب قرار می گیرند.
- قذافی جزو اعراب بد تلقی می شود، به این دلیل که او نفت لیبی را ملی می کند، نفتی که تا انقلاب 1969 به شرکت های نفتی غرب تعلق داشته است.
- قذافی با ملی کردن نفت به تغییرات مثبتی در لیبی در زمینه انفراساختار، آموزش و پرورش، بهداشت و موقعیت زنان راه می گشاید.

12

قذافی رژیم سلطنتی وابسته به استعمار را سرنگون می کند، نفت لیبی را ملی می کند، در مقابل قدرت های امپریالیستی به مقاومت می پردازد و تغییرات مثبتی را در لیبی عملی می سازد.
اما علیرغم اینها همه، پس از چهل سال بمتابه دیکتاتوری فاسد، اوپوزیسیون را سرکوب می کند و در و دروازه را دوباره به روی شرکت های غربی باز می کند.
این چرخش قذافی را چگونه می توان توضیح داد؟

- قذافی از همان آغاز در مقابل قدرت های استعماری دست به مقاومت زد و مبالغ هنگفتی را در اختیار جنبش های رهایی بخش ملی در اقصا نقاط جهان گذاشت.
- او در این زمینه خیلی خوب بود.
- اما نباید فراموش کرد که قذافی همیشه آنتی کمونیست بوده است:
- او برای مثال، در سال 1971 مسیر هواپیمای حامل دگراندیشان کمونیست سودانی را برگرداند و زمینه را برای فرود آمدنش در سودان فراهم آورد تا بلافاصله بازداشت شوند و به دستور نومیری - رئیس جمهور سودان - تیرباران شوند.
- قذافی علاوه بر این، هرگز دوراندیش و آینده نگر نبوده است.
- انقلاب سرهنگ قذافی را می توان انقلاب ناسیونالیستی - بورژوائی تلقی کرد که به تشکیل سرمایه داری دولتی می انجامد.
- برای درک چند و چون انحراف رژیم قذافی باید به دو مسئله توجه داشت:

1

مسئله اول

- اولاً باید زمینه ای را در نظر گرفت که به زیان او عمل کرده است.
- (شرایط اوپژکتیف و عینی را. مترجم)

2

مسئله دوم

- ثانیاً باید خطاهای خود قذافی را در نظر گرفت.
- (شرایط سوپژکتیف را. مترجم)
- ما در بخش های پیشین این مقاله دیدیم که قذافی چگونه در لیبی با هیچ آغاز به کار کرده است.
- کشور لیبی بسیار عقب مانده بود.
- از این رو، نه انسان های تحصیلکرده زیادی وجود داشت و نه طبقه کارگر نیرومندی بود که به دفاع از انقلاب بر خیزد.
- اکثریت تحصیلکرده ها جزو نخبگان لیبی بوده اند که ثروت های لیبی را به قیمتی نازل به جیب قدرت های نواستعماری

- سرازیر می کردند.
- طبیعی است که این بخش از روشنفکران تحصیلکرده نه یار انقلاب بلکه یار انقلاب باشند.
- اکثر آنها پس از انقلاب به خارج کوچ کردند تا اوپوزیسیون ضد انقلابی را سازمان دهند.
-
- علاوه بر این نباید فراموش کرد که افسران ضد سلطنتی لیبی متأثر از انیدشه های ناصر بودند.
- مصر و لیبی در صدد همکاری استراتژیکی با همدیگر بودند.
- اما مرگ ناصر در سال 1970 مانع تحقق این نقشه دش و مصر به کشوری ضد انقلابی و طرفدار غرب بدل گشت.
-
- انور سادات - رئیس جمهور جدید مصر - به ایالات متحده آمریکا نزدیک شد، اقتصاد کشور را عمدتاً لیبرالیزه کرد و به یکی از متحدین اسرائیل بدل گشت.
- در سال 1977 حتی میان مصر و لیبی اختلافی کوتاهمدت بالا گرفت.
-
- وضع قذافی را باید اکنون در نظر مجسم ساخت:
- کشوری که الهامبخش او و افسران دیگر لیبی بود، کشوری که می بایستی به متحد استراتژیکی لیبی بدل شود، در یک چشم به هم زدن به دشمن او بدل شده وید.
-
- عنصر دیگری نیز در این میان بر ضد انقلاب لیبی وارد عمل شد و آن عبارت بود ز کاهش سرسام آور قیمت نفت در سال های 80 قرن بیستم.
-
- در سال 1973 کشورهای تولید کننده نفت در رابطه با جنگ اعراب و اسرائیل صدور نفت را محدود ساختند که باعث افزایش سریع قیمت نفت شد.
- این اقدام سبب انتقال ثروت از شمال به جنوب گردید.
-
- اما در سال های 80 قرن بیستم حادثه ای رخ داد که می توند ضد انقلاب نفتی نامیده شود.
- بانی و مجری این سیاست رونالد ریگان و عربستان سعودی بودند.
- عربستان سعودی میزان تولید و سعود نفت را به طرز خارق العاده ای افزایش داد، آن سان که بازار از کالای نفت اشباع شد.
- نتیجه این کار سقوط سرسام آور قیمت نفت بود.
- قیمت هر بشکه نفت از 35 دلار به 8 دلار کاهش یافت.

13

آیا این کار بر ضد خود عربستان سعودی نبود؟

- چرا.
- این کار عربستان سعودی بر اقتصاد آن کشور تأثیرات منفی باقی گذاشت.
- اما برای عربستان سعودی رابطه با ایالات متحده مهمتر از نفت و اقتصاد و غیره است.
- رابطه عربستان سعودی با آمریکا رابطه حیاتی - مماتی برای خاندان سعود است.
- بدون حمایت آمریکا خاندان سعود قادر به حفظ قدرت خویش نیست.
-
- کاهش سرسام آور قیمت نفت پیامدهای وخیمی برای کشورهای تولید کننده نفت داشت.
- بدهی آنها بطرز فجیعی بالاتر رفت.
-
- همه این حوادث منفی وقتی رخ می داد که از روی کار آمدن قذافی فقط ده سال می گذشت.
- رهبری لیبی که از هیچ برخاسته بود و می خواست با اتکا به درآمد نفت کشور خود را بسازد، اکنون آرزوهایش به برف در زیر انوار آفتاب شباهت داشتند.

• این کاهش سرسام آور قیمت نفت سقوط اتحاد شوروی را که در آن زمان در افغانستان درگیر بود، تسریع کرد.

• با سقوط اتحاد شوروی لیبی مهمترین پشتیبان خود را در عرصه بین المللی از دست داد و بکلی تنها ماند.

• انزوای لیبی وقتی به اوج خود رسید که رژیم ریگان لیبی را در لیست دولت های تروریست قرار داد و سلسله طولی از تحریم ها را تصویب کرد.

14

خطاهای قذافی از چه قرار بوده اند؟

- سرهنگ قذافی آینده نگر و دوراندیش نبوده است.
- تنوری او در حول و حوش کتاب سبز آمیزه ای است از آنتی امپریالیسم، اسلامیسیم، ناسیونالیسم و سرمایه داری دولتی و چیزهای دیگر.
- سرهنگ قذافی علاوه بر محرومیت از دوراندیشی و آینده نگری، خطای سیاسی خطیری با حمله به چاد در سال های 70 مرتکب شد.
- چاد پنجمین کشور بزرگ آفریقا ست و سرهنگ قذافی که بی تردید لیبی را برای سودهای جنون آمیز خیوش تنگ می دید، مناطق انوزو را تحت تصرف خویش در آورد.
- بلحاظ تاریخی درست است که اخوت سنوسی در این منطقه نفوذ داشته است.
- وزیر امور خارجه فرانسه - پیر لاول - نیز در سال 1935 برای خرید موسولینی می خواست این منطقه را به او واگذار کند.
- اما موسولینی بالاخره به هیتلر نزدیک شده بود و این معامله جامه عمل نپوشیده بود.
- قذافی قصد تصرف این منطقه را داشت و با پاریس بر سر این مستعمره سابق فرانسه وارد مبارزه شد.
- تا اینکه بالاخره ایالات متحده آمریکا، فرانسه، مصر، سوآن و قوای ارتجاعي دیگر در منطقه به حمایت از چاد وارد عمل شدند و ارتش لیبی را پس از تحمل تلفات چشمگیر به عقب نشینی واداشتند:
- **هزاران سرباز لیبی اسیر شد و مقدار معتابهی از تسلیحات لیبی بدست چاد افتاد.**
- حسین هبره - رئیس جمهور چاد - سربازان لیبی را مثل برده به رژیم ریگان فروخت و سازمان سیا از آنها به عنوان مزدور در کنیا و آمریکای لاتین استفاده می کند.
- اما بزرگترین خطای انقلاب لیبی این بود که تمام فکر و ذکرش معطوف ذخایر نفتی بوده است.
- اما در واقع، این منابع انسانی اند که بزرگترین ثروت هر کشور را تشکیل می دهند.
- انقلابی که قادر به تشکیل هماهنگی ملی، تأمین عدالت اجتماعی و تقسیم عادلانه ثروت کشور نباشد، چگونه خواهد توانست توده ها را برای دفاع از انقلاب بسیج کند.
- سرهنگ قذافی هرگز در صدد از بین بردن پیشداوری ها و تحقیرهای قومی به میراث مانده بر نیامد.
- وقتی توده های ساکن کشور - بی اعتنا به وابستگی های قومی و طایفه ای - احساس نکنند که برابرحقوق اند و همه باید دست در دست یکدیگر در جهت ساختمان ملتی مرفه تلاش ورزند، چگونه می توانند به دفاع از انقلاب برخیزند؟
- اکثریت جمعیت کشور لیبی عربی زبان و مسلمان اند.
- تنوعات قومی چندان چشمگیر نیستند.
- از بین بردن این پیشداوری ها و تحقیرهای قومی و بسیج تمامت خلق کار دشواری نیست.
- **قذافی لیاقت لازم را برای تربیت خلق جهت دفاع از انقلاب نداشت.**
- او شعور سیاسی شهروندان را ارتقا نبخشید.
- او حزبی تشکیل نداد تا قادر به دفاع از انقلاب باشد.
- اما بلافاصله پس از انتشار کتاب سبز در سال 1975 به تشکیل کمیته های خلق پرداخت، که نوعی دموکراسی مستقیم را نوید می داد.
- این دموکراسی مستقیم از نظریات مارکسیستی - لنینیستی الهام گرفته بود.
- اما کمیته های خلق در لیبی هرگز بر تحلیل سیاسی و جهان بینی روشن متکی نبوده اند.

- از این رو ناموفق بوده اند.
- قذافی برای دفاع از انقلاب **حزب سیاسی** تشکیل نمی دهد و سرانجام خلق را تحت سلطه خود قرار می دهد.
- انقلاب لیبی به اراده یک شخص وابسته می شود.
- همه چیز حول رهبر محبوب بی خبر از واقعیت جامعه دور می زند.
- وقتی هم که دره ای عمیق میان رهبر و خلق دهن باز می کند، برای پر کردن آن، اقدامات امنیتی و سرکوب همه جانبه به کار می افتد.
- افراط و تفریط دست بالا می گیرد، فساد همه جانبه ای توسعه می یابد و تضادهای قومی تبلور می یابند.
- همین دره میان رهبر و خلق در بحران کنونی لیبی دهن باز کرده است.
- شکی نیست که بخشی از جوانان کشور از استبداد به تنگ آمده اند و تحت تأثیر تونس و مصر قرار دارند.
- احساسات آنان از سوی اوپوزیسیون در شرق لیبی آلت دست قرار داده می شود، که سهم خود را از کیک ثروت کشور می طلبند، ثروتی که از سوی رژیم قذافی بشدت ناعادلانه تقسیم می شود.

- **تضادهای واقعی هنوز آشکار نشده اند، ولی دیر یا زود برملا خواهند گشت.**
- هنوز کسی راجع به این جنبش اوپوزیسیون چیز زیادی نمی داند.
- هنوز کسی از هویت آن خبری ندارد.
- هنوز از برنامه آن خبری در دست نیست.

- اگر این اوپوزیسیون واقعا در پی انجام **انقلاب دموکراتیک** است، پس برای چه پرچم سلطان ادريس را از گور بیرون کشیده است؟
- پرچم سلطان ادريس سمبل دوره ای بوده که کره نانیکا استان مسلط بر کشور بوده است.

- اوپوزیسیون آیا نظر بقیه استان ها را جویا شده است؟
- آیا می توان از جنبش دموکراتیک سخن گفت، وقتی که مدعیانش سیاه پوستان منطقه را قتل عام می کنند؟
- اگر مدعیان واقعا به اوپوزیسیون کشور تعلق دارند و در صدد سرنگونی حکومت کشور خویش اند، پس چرا به این نحو عمل می کنند؟
- **پس چرا جنگ داخلی راه می اندازند و خطر بالکائیزه گشتن کشور خود را به جان می خرند؟**

15

جنگ داخلی کنونی آیا از تضادهای قومی لیبی سرچشمه می گیرد؟

- وضع بمراتب وخیمتر از این حرف ها است.
- تضاد میان اقوام و طوایف همیشه وجود داشته، ولی هرگز چنین دامنه ای به خود نگرفته بود.
- اینجا ایالات متحده آمریکا ست که **تضادها را تشدید می کند، تا بهانه ای برای حمله و اشغال لیبی داشته باشد.**
- از نخستین ساعات شروع شورش، **هیلری کلینتون** - وزیر امور خارجه آمریکا - پیشنهاد ارسال تسلیحات به شورشیان را داده است.
- شورای ملی اوپوزیسیون سازمان یافته لیبی برای حفظ آبروی خود، یک بار با مداخله قدرت های بیگانه در امور داخلی لیبی مخالفت کرده است.
- اما اکنون بخش معینی از اوپوزیسیون خواهان مداخله مسلحانه از خارج است.
- اوپاما - رئیس جمهور آمریکا - از زمان شروع بحران در لیبی، اعلام کرده که همه عملیات ممکنه را در مد نظر دارد و سنای آمریکا همبند بین المللی را به تصویب ممنوعیت پرواز بر فراز لیبی فراخوانده است که معنی واقعی اش شروع **جنگ** است.
- علاوه بر این کشتی حامل هواپیماهای اتمی (یو اس اس - انترپرایز) که در خلیج عدن مستقر بود تا بر ضد راهزنان دریایی مبارزه کند، راهی سواحل لیبی گشته است.
- دو کشتی دو زیست (یو اس اس - کیرزیک) و (یو اس اس - پونس) با چندین هزار ناوری و صدها هلیکوپتر در عرشه در دریای مدیترانه موضع می گیرند.

- لونی میشل - کمیسار سابق اتحادیه اروپا در امور مربوط به توسعه و کمک های هومانیتی - در تلویزون خطاب به سیاستمداران اروپا پرسید که کدام حکومت می تواند از ضرورت حمله نظامی به لیبی در مجلس خود دفاع نکند؟
- اما لونی میشل در مورد مصر و یا بحرین هرگز از این سوالات به ذهنش نرسید.

16

چرا؟

فشار و سرکوب در لیبی کمتر است؟

- فشار و سرکوب در مصر خارق العاده بود.
- ناتو اما هرگز کشتی های جنگی خود را در سواحل مصر به اتخاذ موضع و انداختن تا مبارک را زیر فشار قرار دهد.
- تنها کاری که انجام یافت توصیه پیدا کردن راه حلی دموکراتیک بوده است.
- ما باید با اطلاعاتی که رسانه های گروهی پخش می کنند، خیلی محتاط باشیم.
- امروز از کشته شدن 2000 نفر در لیبی سخن می گویند و فردا خبر یاد شده را تصحیح می کنند و تعداد مقتولین را 300 نفر اعلام می کنند.
- از آغاز بحران ادعا می شود که قذافی مردم کشور خود را بمباران می کند.
- اما ارتش روسیه که از طریق ماهواره اوضاع لیبی را نظارت می کند، این خبر را رسماً تکذیب می کند.
- اگر ناتو حمله به لیبی را تدارک ببیند، رسانه های حاکم تبلیغات جنگی لازمه را به راه خواهند انداخت.
- همین کار را در مورد رومانی در زمان چائوپسکو انجام دادند.
- عصر عید کریسمس نخست وزیر بلژیک در تلویزون اعام کرد که هم الان سازمان امنیت چائوپسکو 12 هزار نفر را قتل عام کرده است.
- این ادعا دروغی بیش نبود.
- رسانه های گروهی عکس های تکانهنده ای از گورهای دسته جمعی در تیمیسورای رومانی نشان جهانیان دادند.
- می خواستند به مردم القا کنند که رژیم چائوپسکو مردم کشور را کورکورانه کشتار می کند.
- بعد معلوم شد که اجساد گورهای دسته جمعی از سردخانه های کشور حمل و در گورها جا داده شده اند تا خبرنگاران را تحت تأثیر قرار دهند.
- علاوه بر این ادعا کردند که کمونیست های رومانی آب شهرها را مسموم کرده اند، مزدوران سوری و فلسطینی را برای کشتار مردم رومانی اجیر کرده اند.
- ضمناً ادعا کردند که چائوشسکو از کودکان یتیم خانه ها ماشین های کشتار تربیت کرده است.
- همه این یاهو ها تبلیغات مخرب توخالی بود برای به هم زدن نظم و ثبات رومانی.
- بعد در دادگاه واره ای 55 دقیقه ای چائوشسکو و همسرش را به اعدام محکوم کردند و بلافاصله کشتند.
- منظور من این نیست که چائوشسکو و قذافی را جزو چهارده معصوم اند، ولی پس از اعدام چائوشسکو چه اتفاق افتاد؟ رومانی اکنون نیمه مستعمره اروپا است.
- ارزان ترین نیروهای کار در رومانی مورد استثمار قرار می گیرند.
- بسیاری از خدمات اجتماعی به نفع شرکت های غربی خصوصی شده اند و وضع برای اکثریت مردم تحمل ناپذیر گشته است.
- اکنون هر سال، توده های مردم دسته دسته بر سر گور چائوشسکو گرد می آیند و اشک می ریزند.
- چائوشسکو دیکتاتور بود، ولی اکنون پس از تخریب کشور بلحاظ اقتصادی، وضع بمراتب بدتر شده است.

چرا ایالات متحده آمریکا قصد سرنگونی قذافی را دارد؟

- از یک سال قبل، سرهنگ قذافی برای غرب جذابیت خاصی کسب کرده است.
- او بخش اعظم اقتصاد لیبی را به نفع شرکت های غربی خصوصی کرده است.
- این مسائل را اما باید در پرتو تناسب قوا در جهان مورد تجزیه و تحلیل قرار داد.
- قدرت های امپریالیستی خود را در وضع شکست آسفاکی می بینند.
- در حالی که نیروهای دیگر جهان در حال رونق و شکوفایی اند.
- همین چندی پیش، چین پیشنهاد کرد که قرض های پرتغال از بین برده شود.
- جمعیت یونان نسبت به اتحادیه اروپا برخوردی خصمانه دارند و آن را آلت دست امپریالیسم آلمان می دانند.
- در شرق نیز با همین احساسات توسعه می یابند.
- علاوه بر این، آمریکا عراق را تحت اشغال خود در آورده تا نفت آن کشور را تصاحب کند.
- اما در واقع فقط یک شرکت آمریکایی از نفت عراق بهره مند شده است.
- بقیه نفت عراق بوسیله شرکت های مالزیایی و چینی استخراج می شود.
- سخن کوتاه!
- امپریالیسم در بحران دست و پا می زند.
- گذشته از اینها همه، انقلاب تونس غرب را بشدت غافلگیر کرد.
- سقوط مبارک هم بدان اضافه شد.
- ایالات متحده آمریکا می کوشد تا این جنبش های توده ای را در جهت آماج های خود مهار کند، ولی کنترل آنها از دستش خارج می شود.

1

تونس

- در تونس، قرار بر این بود که یکی از نوچه های بن علی دیکتاتور به نام محمد غنوجی دوره گذار را سر و سامان دهد و توهم تحقق انقلاب را در ذهن مردم ایجاد کند.
- اما هشیاری و مصمم بودن خلق سبب شد که فوری استعفا دهد.

2 مصر

- ایالات متحده آمریکا در مصر به ارتش آن کشور امید بسته تا رژیم مطلوب خود را حفظ کند.
- اما اخبار رسیده حاکی از آنند که افسران جوان مصری در پادگان های سراسر کشور در همبستگی با خلق به تشکیل کمیته های انقلاب دست زده و سازمان می یابند.
- آنها حتی افسران معینی را که متحد مبارک بوده اند، بازداشت کرده اند.
- امکان آن هست که مصر از کنترل ایالات متحده آمریکا خارج شود.

3 لیبی

- تجاوز به خاک لیبی امکان شکست این جنبش انقلابی را فراهم خواهد آورد و از گسترش آن به دیگر کشورهای جهان عرب و آفریقا جلوگیری خواهد کرد.
- هفته ها ست که دربوکینوفاسو جوانان دست به شورش زده اند.
- اما رسانه های گروهی لام تا کام حرفی از آن نمی زنند.
- از تظاهرات مردم عراق نیز به همین سان.
- خطر دیگر برای ایالات متحده آمریکا روی کار آمدن رژیم های ضد امپریالیستی در مصر و تونس خواهد بود.
- در این صورت، اگر قذافی بر سر قدرت باشد، می تواند از انزوا خارج شود و قراردادهای پیشین را که با شرکت های غربی بسته است، از کشو میز بیرون آورد.
- لیبی و تونس و مصر حتی می توانند جبهه ضد امپریالیستی نیرومندی را تشکیل دهند.
- چنین جبهه ای با توجه به ذخایر زیر زمینی این کشورها، بویژه لیبی می تواند به قدرت منطقه ای نیرومندی بدل شود، احتمالاً متفدتر از ترکیه.
- قذافی اما به هنگام خیزش خلق در تونس به حمایت از بن علی برخاست.
- این نشان می دهد که قذافی تا چه حدی ایزوله شده و از واقعیت فاصله گرفته است.
- اما تغییر تناسب قوا در منطقه می تواند به تغییر موضع او هم منجر شود.
- آنگاه قذافی می تواند جبهه عوض کند، آنهم نه برای اولین بار.

18

سرانجام لیبی چه خواهد بود؟

- قدرت های غربی و جنبش به اصطلاح اوپوزیسیون لیبی پیشنهاد چاوز را مبنی بر وساطت رد کردند.
- این بدان معنی است که آنها خواهان حل مسالمت آمیز مسئله لیبی نیستند.
- اما پیامدهای حمله ناتو به خاک لیبی فاجعه بار خواهد بود.
- بر سر لیبی همان بلا خواهد آمد که بر سر کوسووا و افغانستان آمده است.
- علاوه بر این، تجاوز نظامی ناتو، به تقویت نفوذ گروه های اسلامی در لیبی کمک خواهد کرد و زرادخانه عظیمی از تسلیحات را در اختیار آنها قرار خواهد داد.
- القاعده می تواند در لیبی نفوذ کند و عراق دیگری را پدید آورد.
- اکنون در نیجر گروه های مسلحی فعالیت می کنند که تحت کنترل هیچکس نیستند.

• نفوذ آنها می تواند به لیبی، چاد، مالی و الجزایر گسترش یابد.

• امپریالیسم با تدارک تجاوز نظامی به لیبی دروازه جهنمی را به روی مردم منطقه باز خواهد کرد.

• مردم لیبی اما به چیزی بهتر از جنبش به اصطلاح اپوزیسیون نیاز دارند که کشور را به هرج و مرج می کشد.
• مردم لیبی به یک جنبش دموکراتیک نیاز دارند که جای رژیم قذافی را بگیرد و عدالت اجتماعی را برقرار سازد.

• مردم لیبی در هر صورت به چیزی بهتر از تجاوز نظامی نیاز دارند.

پایان